

Rys. 3.16. Dwa przypadki wymuszenia kinematycznego układu o jednym stopniu swobody

– przypadek 2 (rys. 3.16b)

$$m\ddot{x}(t) + c[\dot{x}(t) - \dot{\zeta}(t)] + k[x(t) - \zeta(t)] = 0 \quad (3.94)$$

lub

$$\ddot{\eta}(t) + 2\gamma\omega_o\dot{\eta}(t) + \omega_o^2\eta(t) = -\ddot{\zeta}(t)$$

$$x(t) = \zeta(t) + e^{-\gamma\omega_o t} \left[x_o \left(\cos \omega t + \gamma \frac{\omega_o}{\omega} \sin \omega t \right) + \frac{v_o}{\omega} \sin \omega t \right] -$$

$$- \frac{1}{\omega} \int_0^t \ddot{\zeta}(\tau) \cdot e^{-\gamma\omega_o(t-\tau)} \cdot \sin[\omega(t-\tau)] d\tau \quad (3.95)$$

Szczególne przypadki wymuszenia siłowego

Wymuszenie harmonicznie zmienne w czasie

W przypadku harmonicznej siły wymuszającej $F(t) = P \sin(\theta t + \lambda)$, gdzie: θ – częstość kołowa wymuszenia, λ – kąt przesunięcia fazowego wymuszenia, równanie ruchu rozważanego układu ma postać

$$\ddot{x} + 2\gamma\omega_o\dot{x} + \omega_o^2x = \frac{P}{m} \sin(\theta t + \lambda) \quad (3.96)$$

Odpowiedź ogólna układu w dalszym ciągu ma dwie stałe całkowania oraz składa się z dwóch członów: rozwiązania równania jednorodnego $x_h(t)$ i roz-

wiązania szczególnego $x_p(t)$ przy wymuszeniu harmonicznym. Zatem, pełne rozwiązanie w tym przypadku, gdy tłumienie drgań jest mniejsze od tłumienia krytycznego, ma postać

$$x(t) = Ce^{-\gamma\omega_0 t} \cos(\sqrt{1-\gamma^2} \omega_0 t + \psi) + \frac{P/k}{\sqrt{\left[1 - \left(\frac{\theta}{\omega_0}\right)^2\right]^2 + \left[2\gamma\left(\frac{\theta}{\omega_0}\right)\right]^2}} \sin(\theta t + \lambda + \varepsilon) \quad (3.97)$$

gdzie: C i ψ – stałe, które powinny być wyznaczone z warunków początkowych, ε – kąt przesunięcia fazowego odpowiedzi względem wymuszenia dla rozwiązania ustalonego (rys. 3.17b), przy czym

$$\tan \varepsilon = -\frac{2\gamma \frac{\theta}{\omega_0}}{1 - \left(\frac{\theta}{\omega_0}\right)^2} \quad (3.98)$$

Zauważmy, że odpowiedź układu składa się z odpowiedzi przejściowej, która zanika z czasem, i odpowiedzi ustalonej, która nie zanika z czasem.

Amplitudę odpowiedzi w stanie ustalonym A_θ można wyrazić wzorem

$$A_\theta = \frac{P}{k} \cdot \frac{1}{\sqrt{\left[1 - \left(\frac{\theta}{\omega_0}\right)^2\right]^2 + \left[2\gamma \frac{\theta}{\omega_0}\right]^2}} = \frac{P}{k} \cdot \beta \quad (3.99)$$

gdzie β – tzw. współczynnik wzmocnienia lub współczynnik dynamiczny, przedstawiony na rys. 3.17a.

Siła $W(t)$ działająca na konstrukcję wsporczą w stanie ustalonym wynosi

$$W(t) = kx(t) + c\dot{x}(t) = W \sin(\theta t + \varphi) \quad (3.100)$$

przy czym amplitudę W tej siły określa wzór

$$W = P \cdot \frac{\sqrt{1 + \left(2\gamma \frac{\theta}{\omega_0}\right)^2}}{\sqrt{\left[1 - \left(\frac{\theta}{\omega_0}\right)^2\right]^2 + \left(2\gamma \frac{\theta}{\omega_0}\right)^2}} = P \cdot \beta_W \quad (3.101)$$

gdzie: $\beta_W = W/P$ – współczynnik wzmocnienia/dynamiczny dla siły $W(t)$ (rys. 3.18), a dodatkowy kąt przesunięcia fazowego φ wynosi w tym przypadku

$$\varphi = \lambda + \varepsilon + \tan^{-1} \left(2\gamma \frac{\theta}{\omega_0} \right) \quad (3.102)$$